

نگاه روز

ترامپ روند تجزیه ناتو را هموار می کند

عبدالباری عطاون*: برای ما دشوار است با یکی از مواضع و سیاست‌هایی که دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری آمریکا در منطقه خاورمیانه و جهان اتخاذ می‌کند یا با پیام‌های متداول وی در توییتر که او را یکی از رهبران جهان کرد، موافقت کنیم اما بر خود لازم می‌دانیم که اقرار کنیم آنچه وی در آخرین توییت‌هایش درباره دیدار احتمالی خود با ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهوری روسیه در نشست روز دوشنبه در هلسنیکین، گفت حکایت از آن دارد که دیدارش با پوتین بخش ساده سفر دوره‌ای او به اروپاست که شامل حضورش در نشست سران پیمان ناتو در روز چهارشنبه (دیروز) در بروکسل و پس از آن سفرش به لندن است. روابط میان ۲ همپیمان غربی یعنی ترامپ و پیمان ناتو این روزها متشنج است و در حال حاضر در حالتی از دودستگی بی‌سابقه بسر می‌برند که پیمان ناتو را تهدید به تضعیف می‌کند و راه را برای تجزیه آن در شکل کنونی‌اش که ۲۲ کشور عضو آن هستند هموار می‌کند.

ترامپ با همپیمانان اروپایی که کشورش با آنها در ۲ جنگ جهانی در قرن گذشته شرکت کرد، با تکبر بی‌سابقه‌ای تعامل می‌کند و از آنها به شیوه‌ای که دارای تهدید و بی‌قبحانه است، خواستار افزایش هزینه‌های دفاعی‌شان به میزان ۲ درصد از تولید ناخالص ملی‌شان است و همچنین آنها را به بهره‌برداری رایگان از قدرت آمریکا متهم می‌کند و این رفتار را برای پرداخت‌کننده مالیات آمریکایی عادلانه نمی‌داند.

در مقابل، دونالد تاسک، رئیس شورای اروپا به وی و تهدیدهایش در خارج کردن نیروهای آمریکایی از اروپا پاسخ داد و گفت کشورهای اروپایی چند برابر روسیه و به اندازه هزینه‌های دفاعی چین هزینه می‌کند و به رئیس جمهور آمریکا نصیحت کرد همپیمانانش که به شکل سریعی در حال کم‌شدن است را حفظ کند.

ترامپ از پایبندی اروپایی‌ها به توافق هسته‌ای با ایران که وی از آن خارج شد ناراحت است. رئیس‌جمهوری آمریکا همچنین از «دشمنی» اروپایی‌ها با رژیم اسرائیل عصبانی است. این یعنی، به نظر ما، ترامپ جهان را از منظر اسرائیلی‌ها ببیند و سیاست‌هایش با کشورها را بر اساس دشمنی یا دوستی با اسرائیل ترسیم می‌کند و این یک تحول بی‌سابقه است که هیچ رئیس‌جمهور آمریکایی قبل از وی چنین کاری نکرد. نشست سران ناتو که چهارشنبه کار خود را آغاز کرد و تا امروز ادامه می‌یابد میدانی برای برخورد ترامپ و همپیمانان فرضی‌اش است که وی را منشأ تنش می‌داند؛ یعنی که جهان را به لبه پرتگاهی فراتر از جنگ می‌کشاند و ثبات جهان و امنیت آن را تهدید می‌کند. این همپیمانان شروع به ایجاد سیستم دفاعی مستقل از آمریکا کرده‌اند. ما نیز این باور نیستیم که اروپایی‌ها با تکبر ترامپ و ناسازگویی‌هایش مانند هتاهای عرب خود برخورد می‌کنند، یعنی آنها نسیم دیکته‌ها و گروه‌های مالی ترامپ نمی‌شوند زیرا این کشورها هزاران سال قبل از آمریکا در نقشه جهان وجود داشتند و رهبرانی بر آنها حکومت می‌کنند که ملت‌های‌شان آنها را در انتخاباتی آزاد و شفاف انتخاب کردند و بر سر هر سارشمای که خرج می‌کنند از آنها حساب و کتاب می‌خواهند. در حالی که ترامپ در جریان نخستین سفر خارجی‌اش به عربستان سعودی، در فرودگاه ریاض برای او فرش قرمز پهن شد و بیش از ۵۰ رهبر عربی و اسلامی مانند دانش‌آموزان شده بودند اما وضع در بروکسل قطعا کاملا فرق می‌کند و تظاهرات اعتراضی گسترده در لندن که پنجشنبه به آن سفر می‌کند را در انتظار خود می‌بیند که شعارهای آن می‌گوید: «لندن از رهبران نژادپرست

رهبان قدرتمند روسیه را در انتظار خود در هلسنیکین می‌بیند که نیروهای مسلح خود را باز دیگر مدرن کرده و آنها را در سطح نیروهای مسلح آمریکا رسانده است. ما یقین داریم که ترامپ، رئیس‌جمهوری آمریکا از سفر اروپایی‌اش با بال‌های شکسته و غروری جریحه‌دار بازمی‌گردد و همین وضعیت باعث می‌شود دل ما ختک شود زیرا ما و جهان اسلام از تکبر ایمن رئیس‌جمهور آمریکا رنج می‌بریم و از قرارداد قرن وی بدترین‌ها را توقع داریم.

* تحلیلگر برجسته جهان عرب

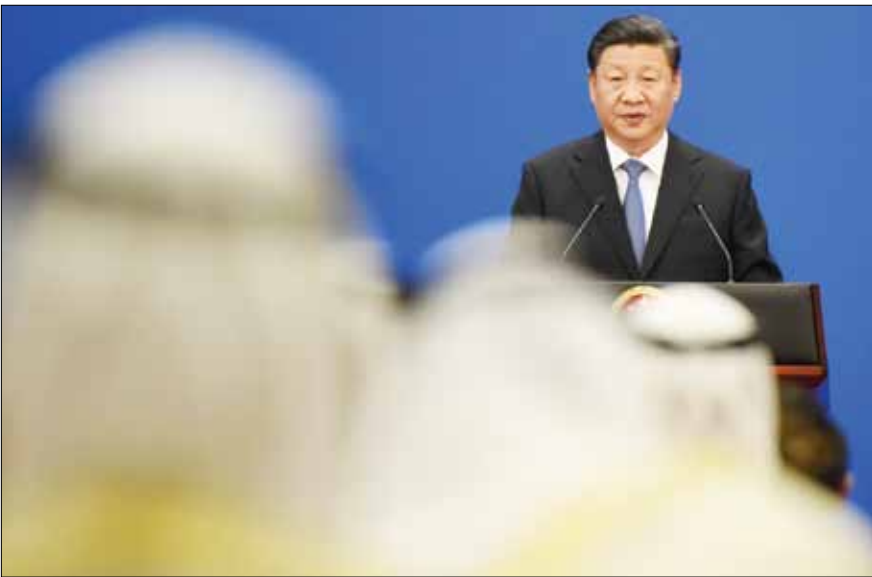
سیدحبیب‌الله بهشتی: شی جین‌پینگ، رئیس‌جمهوری چین سیاست‌گذاری این ابرقدرت نوظهور جهانی را در منطقه خاورمیانه دستخوش تغییر کرده است. این تغییرات چه از منظر فوروم و چه محتوا بازیگران فرامنطقه‌ای را به تکاپو خواهد انداخت و به صف‌کشی‌های جدیدی در خاورمیانه منجر خواهد شد. خاورمیانه عربی به طور سنتی زیر چتر انگلیس و آمریکاسیاست‌های منطقه‌ای و جهانی خود را پیگیری می‌کرد و تنوعی در بازیگران منطقه خاورمیانه طی سال‌های پس از جنگ دوم جهانی عملا پدید نیامد. جهانی که در سال‌ها جنگ سرد میان ۲ اردوگاه شرق و غرب تقسیم‌بندی شده بود، در خاورمیانه نیز همین دیوارکشی را با احزاب بعث در عراق و سوریه و جریان‌های چپ در یمن حیات سیاسی‌اش را ادامه داد و خلأ قدرت ناشی از سقوط اتحاد شوروی در فضای دوقطبی هم باعث نشد خاورمیانه جدیدی پدید آید. چین با تکیه بر همین مقاومت ساختاری در مقابل تغییر اقدام به ورود به بازی سیاسی-امنیتی در منطقه خاورمیانه خواهد کرد که نشانه‌های آن را می‌توان در دیدار شی جین‌پینگ و رهبران عرب جست‌وجو کرد. از کمک اقتصادی ۱۰۶ میلیون دلاری برای جهش شی جین‌پینگ در این دیدار و در جمع خبرنگاران ۱۰۶ کمک اقتصادی از کمک‌های نظامی آمریکا در عین حال اعلام کرد پکن ۲۰ میلیارد دلار وام به کشورهای عربی برای توسعه پرداخت خواهد کرد. خاورمیانه یکی از محل‌های تامین نفت و گاز برای چین‌ها محسوب می‌شود و خروج تدریجی آمریکایی‌ها از این منطقه نیز خطر هرج و مرج را افزایش می‌دهد، به همین جهت پکن به فکر آن افتاده تا در بایسته‌های امنیتی خاورمیانه نقش

فعال‌تری را بازی کند. چین برای تامین منافع خود ضروری می‌بیند راهبرد کلان خود را در منطقه خاورمیانه تغییر دهد. چینی‌ها به‌طور سنتی از حضور در درگیری‌های سیاسی و نظامی در مناطق جهان رهبر می‌کردند اما دیدار با رهبران عرب و کمک‌های اقتصادی به آنها آغازی برای حضور سیاسی و نظامی در چارچوب منافع کلان اقتصادی پکن خواهد بود. گروهی در آمریکا بر این عقیده‌اند که چین اصلی‌ترین خریدار انرژی از خاورمیانه است و تامین این انرژی ارزان را کمک‌های نظامی آمریکا برای آنها محقق می‌کند و اگر چینی‌ها کماکان خواهان یک بازار انرژی باثبات در جهان هستند، باید نقش آفرینی جدی‌تری در تحولات منطقه‌ای داشته‌باشند.

■ چین شریک مطمئن‌تری از آمریکاست
چین تاکنون غیر از فضای پیرامونی خود که شامل هنگ‌کنگ، ویتنام، فیلیپین و کره شمالی

خیزش چین از مرحله اقتصادی به نظامی در خاورمیانه عربی

ازدها وارد می‌شود

است، اظهارنظرهای صریح سیاسی نکرده است و به نظر هم نمی‌رسد پکن علاقه‌ای برای تغییر رژیم‌های سیاسی در خاورمیانه از خود نشان دهد، در حالی که آمریکایی‌ها در یک راهبرد کلان به دنبال پایان بخشیدن به ریاست‌جمهوری‌های مدام‌العمر در شمال آفریقا و خاورمیانه هستند. این ایده در آسیای مرکزی نیز توسط واشنگتن حمایت می‌شود، در حالی که پادشاهی‌های منطقه خاورمیانه از طرح‌های بلندمدت آمریکا در امان نیستند و دیر یا زود آنها نیز در این تلاطم بی‌ثباتی خواهند افتاد. ایده بی‌ثباتی خاورمیانه بازارهای انرژی در جهان را متزلزل می‌کند که به سود آمریکایی‌ها در مقابله کلان‌شان با چین، روسیه و هند خواهد بود، به همین جهت چین به عنوان یک کمر بند دفاعی برای پادشاهی‌های منطقه خاورمیانه می‌تواند ایفای نقش کند تا از نقشه‌های احتمالی واشنگتن برای تغییر رژیم در خاورمیانه عربی جلوگیری کند. چین نشان

ترامپ در دیدار دبیرکل ناتو در بروکسل:

آلمان توسط روسیه کنترل می‌شود

گروه بین‌الملل: آلمان توسط روسیه کنترل می‌شود. این جملات دومین حمله مستقیم رئیس‌جمهور آمریکا به آلمان طی یک ماه اخیر است. ترامپ پیش از این نیز از سیاست‌های مهاجرتی مرکل به طور مستقیم انتقاد کرده بود و حلا پیش از آغاز اجلاس ناتو خط لوله انتقال انرژی روسیه به اروپا به دستمایه ترامپ مبدل شده است تا سیاست‌های برلین را مورد انتقاد قرار دهد. آلمان بزرگ‌ترین اقتصاد اروپاست که در دعوی سیاسی و اقتصادی با روسیه دور از هیاهوی رسانه‌ای رفتار کرده است و از سوی دیگر دولت مرکل در کنار بی‌ثباتی‌های سیاسی در اروپا توانسته است با نسخه‌های اقتصادی عملا از بحران خارج شود اما انتقادهای طرفین طی ماه‌های گذشته مناسبات برلین و کاخ سفید را به چالش کشیده است.

ترامپ در دیدار دبیرکل ناتو گفت: باید ناراحتی خود را ابراز کنم! آلمان با روسیه توافق نفتی و گازی امضای کند در حالی که همگی علیه مسکو سیاست‌های متحدی را اتخاذ کرده‌ایم. رئیس‌جمهوری آمریکا در ادامه اظهار داشت: این مساله بسیار ناشایست است که ما در تکاپو برای محافظت از شما در مقابل روسیه باشیم و شما سراغ آنها برای توافق میلیارد دلاری نفت و گاز بروید.

خط لوله «جریان شمالی ۲» کشورهای شرق اروپا از جمله لهستان و اوکراین را به طور کامل از محرومیت انرژی روسیه بهرمان غربی نزدیک‌ترین روابط را با پوتین دارد و حتی احتمال دخالت‌های روسیه در انتخابات آمریکا نیز عملا غیرقابل انکار است. ترامپ امروز پنجشنبه با مرکل ملاقات می‌کند و قرار است درباره آینده ناتو و افزایش بودجه نظامی اعضا بحثی میان اعضای ناتو صورت گیرد. پیش از سفر ترامپ به بروکسل پیش‌بینی‌ها از افزایش درگیری میان اعضای ناتو حکایت داشت.

ترامپ در کمپین انتخاباتی‌اش ناتو را یک متروکه خطاب کرده بود و در دیدار با دبیرکل ناتو در بروکسل اظهار داشت اعضا باید نقش بیشتری را از نظر مالی ایفا کنند.

داده است منافع اقتصادی، نسبت به دخالت‌های سیاسی، برایش از اولویت بالاتری برخوردار است و مناسبات ویژه‌ای نیز مانند آمریکا که با رژیم صهیونیستی دارای همسویی منافع کلان و خرد است، با هیچ کشوری در منطقه ندارد، به همین جهت قادر است با تمام طرف‌های خاورمیانه گفت‌وگو و تجارت کند. در همین راستا شی جین‌پینگ در جمع رهبران ۲۱ کشور عرب در پکن تاکید کرد: «باید رو راست با هم تجارت کنیم، نه از تفاوت‌های‌مان بترسیم و نه از مشکلات‌مان رو بگردانیم و در زمینه سیاست خارجی و راهبردهای توسعه به تفصیل گفت‌وگو کنیم».

تشکیل بانک مشارکتی چین و اعراب

چین و اعراب در اجلاس پکن توافق کردند یک بانک مشارکتی تاسیس کنند. این بانک که اهداف توسعه‌ای راندنبال می‌کند، به طرح‌های اقتصاد غیرنفتی کمک شایانی در منطقه خواهد کرد. کشورهای عربی با چالش‌هایی جدی در زمینه زیرساخت‌ها روبه‌رو هستند و در طرح‌های توسعه‌ای و عمرانی به‌رغم پشتوانه‌های مالی توانایی‌های فنی کافی را ندارند، به همین جهت تاسیس این بانک به چین این امکان را می‌دهد تا در چینی‌سازی صنایع منطقه نقشی فعال داشته‌باشد. منظور که گزارش‌ها از دیدار روز سه‌شنبه در پکن خبر می‌دهد قرار است بخش مهمی از کمک‌های مالی چین به بازسازی سوریه اختصاص داده شود. این کشور در همین حال ۱۵ میلیون دلار برای توسعه اقتصادی فلسطین در نظر گرفته است. چین البته مدعی است سیاست عدم مداخله خود را کمسکان در جهان ادامه خواهد داد اما توسعه همکاری‌های تجاری عملا در سیاست‌گذاری‌های کشورهای منطقه بی‌تاثیر نخواهد بود.

رایزنی‌های سعد حریری برای تشکیل دولت لبنان بی‌نتیجه ادامه دارد

حربه نخ‌نمای آمریکا برای تضعیف جایگاه سیاسی حزب‌الله

گروه بین‌الملل: آمریکا به موازات اعمال تحریم‌ها علیه حزب‌الله لبنان و رهبران برجسته آن، گام‌هایی را برای بی‌اثر کردن نتایج انتخابات پارلمانی اخیر در لبنان که به پیروزی این جنبش مقاومت منتهی شد، برمی‌دارد. در همین راستا، مایک پمپئو، وزیر خارجه آمریکا هفته گذشته با سعد حریری، نخست‌وزیر دولت پیشبرنده امور لبنان گفت‌وگوی تلفنی انجام داد؛ اقدامی که بازتاب‌دهنده نگرانی‌های آمریکا از ترکیب دولت آینده لبنان است. توجه آنها به وضعیت سیاسی در این کشور است. پایگاه خبری «لبنان دی‌بایت» در این باره نوشت، منابع نزدیک به حریری درباره جزئیات این تماس اطلاعاتی ندهادند و فقط گفته‌اند در راستای تشویق به تسریع در تشکیل دولت جدید بوده است.

به گزارش این رسانه خبری، اگر پرونده تشکیل دولت بخوبی پیش می‌رفت نیازی به این تماس نبود. سفارت آمریکا در بیروت فعالیت ویژه‌ای در این باره آغاز کرده و طرف‌های سیاسی تحرکات اعضای این سفارت در شهرک عوکر- نزدیک به بیروت- را مشاهده می‌کنند که درصدد هستند از مواضع و دیدگاه‌های مختلف درباره سپردن پست‌های وزارتی به شخصیت‌های وابسته به حزب‌الله مطلع شوند. واقعیت آن است که مهم‌ترین دغدغه آمریکایی‌ها درباره وضعیت سیاسی فعلی در لبنان، پرنرگت شدن جایگاه

در عا موازه نزد قدرت را به نفع نظام سوریه تغییر داد

ارتش در آستانه نزدیک شدن به قنيطرة

امنیت منطقه بویژه در نوار مرزی با اردن تقویت کرده است. رسانه جنگ سوریه اعلام کرد ارتش سوریه منطقه الجمرک القديم (گمرک قدیم) و کتیبه الهجانه در جنوب غرب شهر را پس گرفت. طبق گزارش این منابع، ارتش سوریه تسلط خود را بر کل نوار مرزی با اردن بیشتر و امنیت روستاها و شهرک‌ها را برقرار کرده است. خبرگزاری رویترز نیز نوشت نیروهای دولتی سوریه تا جنوب غربی کشور پیشروی کرده و در حال رسیدن به قنيطرة هستند. این منطقه در اشغال شورشیان بوده و در مجاورت بلندی‌های جولان اشغالی قرار دارد. این موضوع نگرانی اسرائیلی‌ها را افزایش داده که شاید نظام بشار اسد تلاش دارد نیروهایش را برای دفاع از توافق سال ۱۹۷۴ سازمان ملل برای غیرنظامی کردن منطقه جولان اعزام کند. بلندی‌های جولان منطقه‌ای کوهستانی است که در جنوب غربی‌ترین بخش خاک سوریه واقع شده و از نظر تقسیمات اداری از توابع استان قنيطرة سوریه است. این منطقه تنها ۷۰ کیلومتر از شهر دمشق فاصله دارد. در همین راستا، اوئگدور لیبرمن، وزیر

چهار گوشه

دبیرکل سازمان ملل پیش‌بینی کرد وزیرن نسیم امید در آفریقا دبیرکل سازمان ملل متحد اظهار امیدواری کرد ترک مناصحه میان اریتره و اتیوپی می‌تواند مشکلات این منطقه را به پایان برساند. ۲ کشور آفریقایی تصمیم گرفته‌اند سفارتخانه‌های خود را در پایتخت‌های یکدیگر افتتاح کنند. این در حالی است که جنگ خونین میان ۲ طرف صدها تن را تاکنون به کام مرگ فرو برده است. آنتونیو گوتش را بر این باور است پایان درگیری‌ها میان اریتره و اتیوپی آفریقا را با نسیم امید همراه خواهد کرد.

یونان ۲ دیپلمات روس را اخراج کرد

در آستانه اجلاس ناتو، یونان اعلام کرد ۲ دیپلمات روس را اخراج کرده است. این در حالی است که مناسبات یونان و روسیه بر سر چالش نام مقدونیه بالا گرفته است. مقدونیه با تغییر نام خود به مقدونیه شمالی قصد دارد در چارچوب عضویت در پیمان ناتو اقدام کند. در حال حاضر هنوز این تغییر نام مورد تأیید قرار نگرفته و موجی از ناآرامی‌ها نیز در این کشور به علت پذیرش خواست یونان پیش آمده است. آتن خواستار خروج فوری این دو دیپلمات از این کشور شده است و علت آن را تلاش برای کسب اطلاعات از مقامات دولتی یونان اعلام کرده است.

آمریکا یک گروه انقلابی بحرین را تحریم کرد

کاخ سفید در راستای سیاست دوگانه خود، گردان الاشر بحرین که با سیاست‌های رژیم آل خلیفه مخالفت می‌کند را در فهرست تحریم‌های خود قرار داد. وزارت خارجه آمریکا نیز در بیانیه‌ای با توریست خواندن گردان الاشر مدعی شده که این گروه در سال ۲۰۱۳، تحت حمایت ایران، برای سرنگونی حکومت بحرین تاسیس شد. بر اساس این تصمیم آمریکا، هرگونه معامله با این گروه ممنوع است و همه دارایی‌های آن نیز بلوکه می‌شود. منامه نیز ضمن استقبال از این تصمیم آمریکا اعلام کرد: این اقدام بیانگر تمایل آمریکا بر حفظ ثبات بحرین و همچنین عمق روابط تاریخی و استراتژیک میان ۲ کشور است.

گسترش شیوع وبا در یمن

موج بیماری وبا در یمن بشدت گسترش یافته است. در این باره سخنگوی دبیرکل سازمان ملل اعلام کرد، در مراکز درمانی الحدیده که شاهد عملیات نظامی گسترده ائتلاف متجاوز سعودی بوده، از ۱۲ ژوئن گذشته تا هفتم ژوئیه جاری، علاوه بر ۳۲۸ مورد ابتلا به وبا، ۴۶ مورد فوت بر اثر ابتلا به بیماری وبا ثبت شده است. سازمان بهداشت جهانی نیز گزارش داد افزایش درگیری‌ها در الحدیده ۷۰ درصد از ساکنان این شهر را که برای رفع نیازهای بهداشتی خود به بسته‌های امدادی ارسال شده از بندر الحدیده تکیه کرده‌اند نیز تهدید می‌کند.

۱۱ کشته در حمله انتحاری در جلال‌آباد

حمله انتحاری به ساختمان معارف (آموزش‌وپرورش) شهر جلال‌آباد در شرق افغانستان که روز گذشته رخ داد، ۱۱ کشته و ۱۰ زخمی برجای گذاشت. سه‌شنبه نیز وقوع حمله انتحاری در شهر جلال‌آباد باعث کشته شدن ۱۲ نفر، شامل ۱۰ غیر نظامی و ۲ عضو نیروهای امنیتی ملی افغانستان شد. حدود یک ماه قبل نیز مهاجمان انتحاری به ریاست کل آموزش‌وپرورش ولایت ننگرهار حمله کردند. ننگرهار خاستگاه داعش در افغانستان محسوب می‌شود. این گروه بارها نهادهای آموزش‌وپرورش افغانستان را تهدید کرده که در برخی موارد این تهدیدها منجر به تعطیلی مدارس در ولایت ننگرهار شده است.

آخرین اخبار درباره سلامت شیخ عیسی قاسم

رهبر معنوی شیعیان بحرین که برای درمان به لندن سفر کرده است، سه‌شنبه از سوی پزشک متخصص مشاور مورد معاینه تخصصی قرار گرفت و تشخیص اولیه و اقدامات پزشکی مختلف حاکی است پزشکان انگلستان نیز مانند پزشکان متخصص بحرین، این بیمارستان را که در آن بستری است به عنوان گزینه مناسب برای درمان وی تشخیص می‌دهند. مشاور متخصص و تیم همراه ایشانله شیخ عیسی قاسم افزود سن و شرایط شیخ عیسی قاسم ایجاب می‌کند برای انجام عمل جراحی افزون بر مشاور متخصص، به ۳ مشاور متخصص مختلف نیاز است. برخی منابع پزشکی آگاه می‌گویند این روحانی برجسته بحرینی به بیماری سرطان مبتلا شده و بیماری او در مراحل اولیه قرار دارد.